

Elinkeino- ja kilpailukykyohjelma
2019–2022

Sisältö

1 Elinkeino- ja kilpailukykyohjelma osana Unelmien Porvoo 2030 - kaupunkistrategiaa	3
2 Ohjelman valmistelu.....	3
3 Tavoitteet ja toimenpiteet	4
3.1 Uusia asukkaita, osaajia sekä kilpailukykyisiä ja ympäristötietoisia yrityksiä saadaan Porvooseen	5
3.2 Tiivis kaupunkirakenne ja aktiiviset asukkaat	6
3.3 Menestyvät ja kasvavat yritykset sekä korkea työpaikkaomavaraisuus.....	7
4 Toimijat ja roolit	9
5 Ohjelman seuranta ja raportointi.....	10

1 Elinkeino- ja kilpailukykyohjelma osana Unelmien Porvoo 2030 -kaupunkistrategiaa

---

Unelmien Porvoo 2030 -kaupunkistrategia hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa syyskuussa 2018. Strategiatyössä arvioitiin ja analysoitiin Porvoon nykytilaa muutosilmidiöiden ja megatrendien kautta ja vertailtiin Porvoon kaupunkia seitsemään eurooppalaiseen saman kokoluokan kaupunkiin. Demos Helsingin tekemän laajan, olemassa olevan tausta-aineiston vuoksi emme tämän ohjelman valmistelussa tehneet uudestaan esim. toimintaympäristön nykytilan analyysiä tai SWOT:ia.

Elinkeino- ja kilpailukykyohjelma pohjautuu vahvasti kaupunkistrategiaan. Kaikissa ohjelman tavoitteissa ja toimenpiteissä näkyvät strategian kärjet eli strategiset painopistealueet, jotka ovat:

- Suosituin kotikaupunki
- Paras arkenakin
- Kaupunkielämää
- Ilmastotyön edelläkävijä

2 Ohjelman valmistelu

Ohjelman valmistelu käynnistyi tammikuussa 2019 kaupunkikehityksen johtoryhmälle järjestetyssä elinvoimaan keskittyvässä Huomispajassa. Käytimme työpajassa apuna Futures Platformin tulevaisuuden ennakkointikarttaa. Tarkoituksena oli innostaa ja ohjata osallistujia ajattelemaan tulevaisuutta ennakkoluulottomasti ja rohkeasti elinkeinon, kilpailukykyyn ja kaupungin kehittämisen näkökulmasta.

Helmikuussa kokosimme ohjelman työryhmän sekä ohjausryhmän. Ohjausryhmään kuuluivat Porvoon kaupungilta apulaiskaupunginjohtaja Fredrick von Schoultz, viestintäpäällikkö Aino-Marja Kontio ja hallintopäällikkö Martin Söderlund sekä kehitysyritys Posintra Oy:stä projektipäällikkö Christina Sani.

Työryhmä koottiin poikkihallinnollisesti kaupungin yksiköiden, liikelaitos Porvoon veden sekä kehitysyritys Posintran edustajista:

Fredrick von Schoultz, apulaiskaupunginjohtaja, pj.
Kari Hällström, kuntatekniikkapäällikkö
Pekka Söyriä, tonttipäällikkö
Dan Mollgren, kaupunkisuunnittelupäällikkö
Päivi Kauppinen-Ketoja, rakennusvalvontapäällikkö
Jesse Mether, ympäristönsuojelupäällikkö
Sari Myllynen, matkailu- ja markkinointipäällikkö
Sanna Päivärinta, kestävän kehityksen asiantuntija
Martin Söderlund, hallintopäällikkö

Tuija Öberg, kehittämispäällikkö, sivistystoimi
Salla Paavilainen, hallintopäällikkö, sosiaali- ja terveystoimi
Elina Antila, toimitusjohtaja, Porvoon vesi
Ulla Poppius, toimitusjohtaja, Posintra Oy
Topi Haapanen, aluekehitysjohtaja, Posintra Oy
Christina Sani, projektipäällikkö, Posintra Oy

Rakensimme ohjelman kiinteässä yhteistyössä luottamushenkilöiden, yritysten, yrittäjien ja oppilaitosten kanssa. Työryhmän tapaamisten lisäksi järjestimme kaksi työpajaa/seminaaria, joissa edellä mainittujen osallistujien kanssa ideoitiin ohjelman sisältöä. Ensimmäisessä seminaarissa/työpajassa ideoitiin työryhmän esittämiin tavoitteisiin toimenpiteitä. Roolitusseminaarissa sovimme yhteisesti toimenpiteiden toteuttamisen vastuista. Ohjelman valmisteluprosessi on kuvattu kuvassa 1.

Kuva 1. Ohjelman valmistelun prosessi

3 Tavoitteet ja toimenpiteet

Strategian hengessä työryhmä on päätenyt esittämään elinkeino- ja kilpailukykyohjelman tavoitteiksi:

- Uusia asukkaita, osajia sekä kilpailukykyisiä ja ympäristötietoisia yrityksiä saada Porvooseen
- Tiivis kaupunkirakenne ja aktiiviset asukkaat
- Menestyvät ja kasvavat yritykset sekä korkea työpaikkaomavaraisuus

Jokaisella tavoitteella on useampi toimenpide. Yhteensä 20 toimenpiteellä kehitämme Porvoon elinvoimaa seuraavina vuosina. Jokaiselle toimenpiteelle on nimetty vastuutaho, jotta toimenpide tulee toteutettua. Lisäksi olemme asettaneet toimenpiteille mittarit, joita seurataan säännöllisesti.

3.1 Uusia asukkaita, osajia sekä kilpailukykyisiä ja ympäristötietoisia yrityksiä saadaan Porvooseen

Myönteisellä ilmapiirillä saamme mahdolliset uudet asukkaat ja yritykset kiinnostumaan kaupungista. Positiivisen ilmapiirin luomiseen tarvitaan kaikkien panosta: kaupungin, luottamushenkilöiden, asukkaiden, yrittäjien, yritysten sekä yhdistysten.

Pääkaupunkiseudun kunnista (pl. Helsinki) Porvoo on saanut eniten muuttovoittoa koulutetuista sekä lapsiperheistä. Haluamme ylläpitää tätä kehitystä ja pidämme tärkeänä, että Porvoossa on tarjolla eri alojen työpaikkoja, jotta muuttavien työntekijöiden perheenjäsenillä on mahdollisuus työllistyä Porvoossa.

Korkeakoulukampus on kaupungille tärkeä vetovoimatekijä. Korkeakoulutuksen säilyminen ja laajentuminen on mahdollistettava. Tulevaisuuden haasteena meillä on pitää paikallisista oppilaitoksista valmistuneet töissä alueella ja saada muualla opiskelleet porvoolaiset palaamaan Porvooseen. Alueella on oltava riittävästi mielenkiintoisia työpaikkoja, kohtuuhintaisia asuntoja ja tekemistä vapaa-ajalla.

Monipuolinen koulutustarjonta Porvoossa ja toimivat liikenne- ja etäyhteydet pääkaupunkiseudun oppilaitoksiin, mahdollisuus harjoitteluun sekä opinnäyte- ja lopputöiden tekemiseen paikallisissa yrityksissä ja Porvoon kaupunkikonsernissa helpottavat sekä nuorten että aikuisten kouluttautumista. Kansainvälisen opetuksen tarjoamista tarkastellaan strategian toimenpiteissä.

Monipuolinen koulutustarjonta Porvoossa, nopeat etäyhteydet ja toimiva liikenne kaupungin sisällä ja pääkaupunkiseudulle, mahdollistavat harjoittelun sekä opinnäyte- ja lopputöiden tekemisen paikallisissa yrityksissä ja Porvoon kaupunkikonsernissa ja helpottavat sekä nuorten että aikuisten kouluttautumista ja työllistymistä. Kansainvälisen opetuksen tarjoamista tarkastellaan strategian toimenpiteissä.

Strategian mukaan Porvoon tavoitteena on olla ilmastotyön edelläkävijä vuoteen 2030 mennessä. Edelläkävijän rooliin kuuluu olla hiilineutraali kaupunki, tukea asukkaiden kestävää arkea ja edistää kiertotaloutta. Strategian mukaisesti luomme tiivistä ja energiatehokasta yhdyskuntaa sekä edellytyksiä yksityisautoilusta riippumattomille alueille.

Rakentamisessa tulee energiatehokkuuden lisäksi huolehtia myös kohtuuhintaisten asuntojen tarjoamisesta ja erilaisiin tarpeisiin sopivista asumisratkaisuista. Autamme yritysten sijoittumista alueelle panostamalla maanhankintaan ja toiminnan edellyttämän infrastruktuurin rakentamiseen.

Tavoite	Toimenpide	Mittarit	Vastuu
Uusia asukkaita, osaajia sekä kilpailukykyisiä ja ympäristötietoisia yrityksiä saadaan Porvooseen	Edistämme monipuolista ja energiatehokasta asuntotuotantoa sekä mahdollistamme täydennysrakentamisen erityisesti keskusta-alueella.	<ul style="list-style-type: none"> - Kaupunkikeskustaan rakennettavien asuntojen määrä - Keskustan väkiluvun kehitys - asumiskustannukset 	Kaupunkisuunnittelu Maapolitiikka
	Edistämme puurakentamista kaavoituksella ja tontinluovutuksella.	<ul style="list-style-type: none"> - Uusissa asemakavoissa puurakentamishankkeiden k-m² 	Kaupunkisuunnittelu Maapolitiikka
	Kehitämme ja markkinoidemme Kilpilahden aluetta yhteistyössä alueen maanomistajien kanssa.	<ul style="list-style-type: none"> - Toimintamalli sovittu maanomistajien ja kaupungin kesken: kyllä/ei 	Maapolitiikka Kuntatekniikka Matkailu ja markkinointi Posintra
	Varmistamme maanhankinnan resurssit ja keinot kaupungin tulevia kasvutarpeita varten.	<ul style="list-style-type: none"> - Talousarvioon varatut resurssit, €/vuosi 	Maapolitiikka Kaupungin johto
	Teemme aktiivista edunvalvontaa ja rakennamme yhteistyötä erityisesti metropolialueella sekä verkostoidumme kansallisesti ja kansainvälisesti.	<ul style="list-style-type: none"> - Tehdyt itsearviointit 	Porvoon kaupunki (virkaorganisaatio + luottamushenkilöt) Posintra Oppilaitokset Yrittäjäjärjestöt
	Edistämme raideyhteyttä ja muiden nopeiden ja sujuvien yhteyksien kehittämistä pääkaupunkiseudulle huomioiden liityntäpysäköintialueet.	<ul style="list-style-type: none"> - Parkkipaikkojen määrä liityntäpysäköinnissä - Liityntäpysäköintipaikkojen käyttöaste - Joukkoliikenteen kapasiteetti 	Porvoon kaupunki (virkaorganisaatio + luottamushenkilöt) Posintra Oppilaitokset Yrittäjäjärjestöt
	Toteutamme kaupungin ja yritysten yhteistä rekrytointimarkkinointia saadaksemme lisää osaajia kaupunkiin.	<ul style="list-style-type: none"> - Korkea-asteen tutkinnon suorittaneiden osuus - Korkeakoulukampus Porvoossa: kyllä/ei 	Hallintopalvelut/rekrytointi Matkailu- ja markkinointi Posintra Oppilaitokset Yritykset
	Tuemme kasvua ja ylläpidämme positiivista brändiä aktiivisella viestinnällä ja markkinoinnilla.	<ul style="list-style-type: none"> - Muuttovetovoima - Kaupungit ja kunnat matkailukohteina 	Porvoon kaupunki (virkaorganisaatio + luottamushenkilöt) Posintra Oppilaitokset Yrittäjäjärjestöt

3.2 Tiivis kaupunkirakenne ja aktiiviset asukkaat

Kaupunkiympäristössä on mahdollista liikkua turvallisesti monin eri tavoin. Suunnittelemme ja rakennamme kävelykeskustaa, joka on saavutettavissa kaikilla liikennevälineillä ja liikkumisen tavoilla. Tulevaisuuden joukkoliikenteen tarpeet on hyvä ymmärtää. Tavoitteena on mm. turvallinen kevyt liikenne sekä yksityisautoilun vähentäminen keskusta-alueella.

Kaupunkielämään kuuluvat aktiiviset asukkaat. Kaupunkia kehitettäessä huomioimme paikkojen, traditioiden ja ihmisten merkityksen. Keskustaa kehitetään niin, että se houkuttelee ihmisiä viettämään aikaa kaupungissa. Keskusta-alueen viihtyisyyden ja toimivuuden varmistamiseksi kiinni-

tämme huomiota kivijalka- ja toimistotilojen joustavaan käyttöön. Esim. kahviloille ja ravintoloille löytyy tulevaisuudessa joustavammin tiloja ja paikkoja ja toiminta voi kausittain levittäytyä osin ulkotiloihin. Keskustan kehittämisessä näemme mm. katutilan elävöittämisen tärkeänä.

Kehitämme Porvoon koko keskusta-alueetta siten, että itäinen ydinkeskusta, Länsiranta ja Vanha Porvoo muodostavat yhtenäisen alueen, jossa on helppo ja mukava liikkua.

Tavoite	Toimenpide	Mittarit	Vastuu
Tiivis kaupunkirakenne ja aktiiviset asukkaat	Mahdollistamme keskusta-alueen täydennysrakentamisen palvelujen ja asumien käyttöön.	- Asemakaavamuutosten k-m ² - Maankäyttösopimusten määrä	Kaupunkisuunnittelu Maapolitiikka Rakennusvalvonta
	Panostamme julkisiin ulkotiloihin kaupunkikeskustassa ja rakennamme kävelykeskustaa, joka palvelee erilaisia käyttäjäryhmiä.	- € / ulkotilojen määrä - Porvoon keskustan elinvoimaluku - Torin asemakaavamuutos: kyllä/ei	Kuntatekniikka Kaupunkisuunnittelu
	Kehitämme läntisen jokirannan vetovoimatekijäksi. Siellä asukkaat viihtyvät ja siellä järjestetään monipuolisia tapahtumia.	- Alueelle tulevien yritysten määrä (vuokrasopimukset, kpl) - Kaavan toteutuminen - Länsirannan elävöityminen	Kaupunkikehitys Posintra Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut Yritykset Yhdistykset
	Rakennamme Kokonniemen tapahtumakentän.	- Rakennettu: kyllä/ei	Kuntatekniikka Porvoon vesi
	Mahdollistamme erikokoiset tapahtumat ja varmistamme tapahtumapaikkojen toimivan infran.	- Infra toteutettu: kyllä/ei - Tapahtumapaikkojen määrä	Kuntatekniikka Matkailu ja markkinointi Kaupunkisuunnittelu Toimitilajohto Porvoon vesi Porvoon Energia
	Parannamme keskustan saavutettavuutta eri liikennevälineillä huomioiden tulevaisuuden joukkoliikenteen tarpeet.	- Kevyen liikenteen väylien pituus - Pyöräpaikkojen (ja pysäköintipaikkojen) määrä liityntäpysäköinnissä - Alle 600 metrin etäisyydelle paikallisliikenteen joukkoliikenneasemasta tai -pysäkistä vuosittain kaavoitetun asuinkerrostalon määrä	Kuntatekniikka Kaupunkisuunnittelu

3.3 Menestyvät ja kasvavat yritykset sekä korkea työpaikkaomavaraisuus

Ammattitaitoisen työvoiman saaminen on keskeistä alueen elinkeinoelämälle. Porvoon työpaikkaomavaraisuus on jo nyt korkea (93,3 %), mutta meidän tulee edelleen toiminnallamme vaikuttaa siihen, että se pysyy korkeana.

Osaavan työvoiman saatavuus sekä tiettyjen ammattien katoaminen digitalisaation lisääntyessä tulee olemaan yksi tulevaisuuden haasteista. Näitä trendejä pyrimme aktiivisesti ennakoimaan, ja siihen työhön tarvitsemme kaikkia sidosryhmiä. Yritysten työvoima- ja osaamistarpeita ennakoimme säännöllisesti tarkoitusta varten kokoontuvan yhteistyöfoorumin avulla.

Kilpilahden alue on yksi Suomen merkittävimmistä kiertotalouden osaamiskeskittymistä, joka tunnetaan myös kansainvälisesti. Markkinoimme ja kehitämme aluetta aktiivisesti mm. rakentamalla uutta infraa ja tarjoamalla sopivia tontteja yritysten tarpeisiin. Matkailu on mahdollisesti alueen voimakkaimmin kasvava toimiala, ja se onkin yksi Porvoon valttikorteista. Olemme vahvasti mukana matkailun kehittämisessä kansallisesti. Tuemme alueen matkailuyrittäjiä järjestämällä heille esim. työpajoja, koulutuksia ja seminaareja.

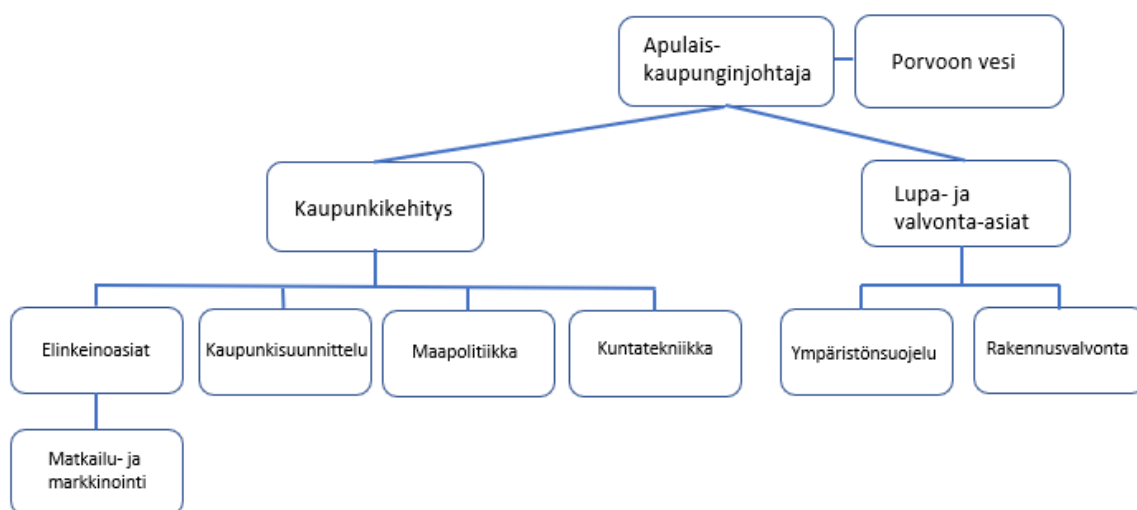
Haluamme kehittää ja olla mukana mahdollistamassa nopeita ja ketteriä kokeiluja alueella. Kannustamme kokeiluihin myös alueen yrityksiä. Kokeilut voivat lähteä kaupungin omista toimista, yritysten omista kokeiluista tai ne voivat nousta esiin esim. erilaisista hankkeista, joita alueella toteutetaan. Pääasia on, että mahdollisimman moni taho lähtee rohkeasti kokeilemaan uusia asioita.

Tavoite	Toimenpide	Mittarit	Vastuu
Menestyvät ja kasvavat yritykset sekä korkea työpaikkaomavaraisuus	Varmistamme korkean jalostusasteen yritysten toimintaedellytykset Kilpilahden alueella.	- Infran toteutuminen: kyllä/ei	Kuntatekniikka Matkailu ja markkinointi Maapolitiikka Ympäristönsuojelu Rakennusvalvonta Posintra
	Edistämme kestävän arjen palveluiden ja liiketoiminnan syntymistä.	- Kasvihuonekaasupäästöt/asukas - Yritysneuvontakäyntien määrä	Kaupunkikehityksen johto Posintra Kuntatekniikka
	Luomme rohkeilla ja ketterillä kokeiluilla uusia liiketoimintamahdollisuuksia yrityksille.	- Kokeilujen määrä	Porvoon kaupunki Posintra Oppilaitokset Yrittäjäjärjestöt
	Panostamme yrittämisen toimintaedellytyksiin ylläpitämällä ajanmukaisia yrityspalveluja.	- Talousarvioon varatut resurssit - Neuvontakäyntien määrä	Kaupunkikehityksen johto Maapolitiikka Posintra Oppilaitokset
	Ennakoimme yritysten työvoima- ja osaamistarpeita säännöllisesti kokoontuvan yhteistyöfoorumin avulla.	- Yhteistyöfoorumi perustettu: kyllä/ei - Tapaamiset/vuosi	Posintra Sivistystoimi Oppilaitokset Yritykset Yrittäjäjärjestöt
	Autamme matkailuyrityksiä kehittämään ympärivuotisia matkailutuotteita.	- Rekisteröidyt yöpymiset - Ympärivuotisten matkailutuotteiden määrä (matkailukirja/Visit Finlandin My Stay - tuotteiden määrä)	Posintra Matkailu ja markkinointi Oppilaitokset Yhdistykset

4 Toimijat ja roolit

Elinkeino- ja kilpailukykyohjelman tavoitteiden toteuttamisen päävastuu on kaupunkikehityksellä. Kaupunkikehitys on osa Porvoon kaupungin konsernihallintoa, ja kaupunkikehityksestä vastaa apulaiskaupunginjohtaja. Kaupunkikehitys jakaantuu neljään yksikköön. Lisäksi apulaiskaupunginjohtajan vastuualueeseen kuuluvat konsernihallintoon kuuluvat lupa- ja valvonta-asiat sekä liikelaivos Porvoon vesi.

Kuva 2. Kaupunkikehityksen organisaatio

Kaupungin tehtävä on tunnistaa tärkeitä muutosilmiöitä ja kehityskulkuja ja määritellä niiden avulla elinkeinopolitiikan suunta. Kaupunkikehitys ei aina itse toteuta ohjelmaan liittyviä kehittämishankkeita, vaan toteuttamisvastuu voi olla eri toimijoilla. Strateginen ohjaus, suunnittelu ja tilaus ovat kaupungin käsissä, mutta toteutus kunkin alan hyvin tuntevilla asiantuntijaorganisaatioilla.

Kaupunki toimii aktiivisessa vuoropuhelussa mm. yritysten, elinkeinoelämän, järjestöjen ja oppilaitosten kanssa.

Porvoon kaupunki ostaa palveluita sopimusperusteisesti kehitysyhtiö Posintra Oy:ltä, joka on mukana ja osavastuussa ohjelman toimenpiteiden toteuttamisessa. Posintra toimii alueellisena elinkeinon kehittäjänä, jonka toimialaan kuuluvat mm. yritysten perustamisneuvonta ja kehittämistoiminta, yritystoiminnan sijoittumisen tukeminen, verkostoituminen ja edunvalvonta sekä kehittämishankkeet. Kehittämishankkeissa tehtävä työ perustuu kuntien strategioihin.

5 Ohjelman seuranta ja raportointi

Elinkeino- ja kilpailukykyohjelman toimenpiteiden toteutus tapahtuu kunkin toimenpiteen osalta määritellyn vastuutahon aloitteesta käynnistyvän valmistelun perusteella. Toimenpiteet täsmennetään ja niiden saavuttamista kuvaaville mittareille määritellään tavoitetasot, joiden kehitystä seurataan ja toteutumisesta raportoidaan.

Ohjelman toteutukseen tarvitaan useita yksiköitä ja eri taustatahoja. Ohjelman toimenpiteet toimivat apuna myös eri yksiköiden ja toimijoiden talousarvioiden ja toimintasuunnitelmien laadinnassa.

Elinkeino- ja kilpailukykyohjelman seurannasta ja raportoinnista vastaa suunnitelman laatinut työryhmä. Vuosittainen raportointi tehdään kaupunkikehityksen johtoryhmälle. Sen lisäksi ohjelman toteutumisesta laaditaan joka toinen vuosi kooste kaupunkikehityslautakunnalle sekä kaupunginhallitukselle.